

Designing the Framework of Power Usurpation of Audit Partners: Identifying the Key Factors Affecting the Authoritarianism of Audit Partners

**Farzaneh Pourmahdi Borjeni,¹ Bahareh Banitalebi Dehkordi^{*}, Hamid Reza
Jafari Dehkordi[†]**

1. مقدمه و اهداف پژوهش

The auditing profession, beyond the specialized features defined as standards on the one hand and the professional code of conduct as compliance with normative standards on the other hand, is also influenced by the leadership and management fields in the organizational structures of institutions (Ferrandi and Takeda, 2023). Therefore, it is possible to understand what challenges the content of this profession faces. One of the most tangible challenges in this profession is the way auditors interact with audit partners, which as a job conflict can have negative consequences if peaceful communication is not achieved (Sarhadi et al., 2019). Therefore, this problem has caused that today more than in the past, the way of managing interpersonal communication in auditing is dependent on the professional behavior management methods in other human sciences such as organizational behavior management and positive psychology. In fact, using the tools of power and authority in the audit partner's management method can act as a double-edged sword that either brings the professional excellence of auditors in a collaborative process or possibly leads to job conflict in the professional career of auditors (Lee et al., 2019).

2. Methodology

This study is developmental in terms of results, it is focused on a topic for which there is no coherent theoretical framework in the past, and conducting this study can help to strengthen the conceptual understanding of this phenomenon. In terms of the purpose, this study is considered exploratory, and on this basis, our qualitative research strategy is of the field type. Considering that the concept of

^{*}PhD Student, Department of Accounting, Shahrekord Branch, Islamic Azad University, Shahrekord, Iran Email: Farzanehpourmahdi@yahoo.com

[†]Associate Prof, Department of Accounting, Shahrekord Branch, Islamic Azad University, Shahrekord, Iran Email: banitalebi57@yahoo.com

[‡]Assistant Prof, Department of Accounting, Shahrekord Branch, Islamic Azad University, Shahrekord, Iran Email: hamid99991@yahoo.com

tyranny of the power of audit partners is considered an emerging concept, this study seeks to explore new aspects of this concept in the context of audit knowledge through conducting interviews. The philosophy of the present study is based on the intersection of voluntarism in the philosophy of the world with structuralism in the philosophy of science, the basis of which is done through the inductive approach.

3. Result

During the process of interviewing and three-step coding of the ground theory method based on Strauss and Corbin's approach, an attempt was made to determine the aspects of the auditor's partner's power dominance paradigmatic model. Therefore, during the 12 interviews conducted, in approximately 715 minutes, a total of 317 coders, 46 themes; 14 components and 8 main categories were created. In this study, as the analytical processes showed, the research through the paradigm dimensions of 5 causal axes; Background; interferer; It examined the strategies and consequences related to the dominance of the audit partners' power, and finally the research model was presented.

4. Conclusion

The purpose of this study is to design the framework of authoritarianism of the audit partners' power, which through the ground theory approach, the research sought to identify the key causes affecting the authoritarianism of the audit partner. In fact, the dominance of audit partners' power is an indication of the fact that the way of interaction with auditors can be extremely conflictual and accompanied by a decrease in job motivation. Because the audit partners try to control the auditors by mastering the most detailed professional affairs in the institution's structures based on the approach of power domination, and this issue can be rooted in the individual or even cultural characteristics of the investigated society. For example, the personal characteristic of a partner with power usurpation shows an approach of behavioral Machiavellianism, which causes audit partners to violate the rights of auditors in pursuit of their ambitions.

Keywords: Power Usurpation, Authoritarianism, Audit Partners

طراحی چارچوب استیلای گرایی قدرت شرکای حسابرسی: شناسایی علل کلیدی مؤثر بر آمرانه گرایی شریک حسابرسی

فرزانه پورمهدی بروجنی^۱، بهاره بنی طالبی دهکردی^۲، حمیدرضا جعفری دهکردی^۳

چکیده

یکی از مهمترین دلایل شکاف انتظارات در حرفه حسابرسی، ماهیت استفاده از قدرت شریک در برابر حسابرسان می‌باشد که معمولاً به دلیل ایجاد سطح عمیقی از تسلط گرایی رفتاری و ساختاری توسط شرکاء می‌تواند سرخوردگی‌های حرفه‌ای حسابرسان را به تدریج به همراه داشته باشد. هدف این مطالعه، طراحی چارچوب استیلای گرایی قدرت شرکای حسابرسی می‌باشد که از طریق رویکرد گرند دشواری، پژوهش به دنبال شناسایی علل کلیدی مؤثر بر آمرانه گرایی شریک حسابرسی بود. روش شناسی این مطالعه کیفی و مبتنی بر فلسفه استقرائی بنا شده است. به لحاظ هدف اکتشافی و به لحاظ نتیجه توسعه‌ای محسوب می‌شود. ابزار جمع آوری داده‌ها مصاحبه بود و مشارکت کنندگان این مطالعه، خبرگان دانش حسابداری در سطح دانشگاه بودند. زیرا هدف اکتشاف جنبه‌هایی از ماهیت پدیده مورد بررسی بود که در هیچ پژوهشی در گذشته مورد توجه قرار نگرفته بود. در این مطالعه فرآیند گرند دشواری و رویکرد اشتراوس و کوربین (۱۹۹۸) مدنظر قرار گرفت تا طی سه مرحله کدگذاری نسبت به اولانی مدل پارادایمی اقدام نماید. نتایج طی ۱۲ مصاحبه در بازه تقریبی ۷۱۵ دقیقه، از شناسایی ۳۱۷ کدبار، ۴۶ مضمون؛ ۱۴ مولفه و ۸ مقوله اصلی حکایت دارد. این نتیجه گویایی این مسئله است که بروز استیلای گرایی قدرت شرکای حسابرسی گویایی این مسئله است که شیوه‌ی تعامل با حسابرسان به شدت می‌تواند تعارض آمیز و همراه با کاهش انگیزه‌های شغلی باشد. زیرا شرکای حسابرسی براساس رویکرد استیلای گرایی قدرت تلاش می‌کنند تا با تسلط بر جزئی ترین امور حرفه‌ای در ساختارهای مؤسسه، حسابرسان را کنترل نمایند که این مسئله می‌تواند پیامدهای منفی همچون برهم خوردن تعادل حرفه‌ای حسابرسی و برهم خوردن تعادل اثربخشی حرفه‌ای حسابرسی را به همراه داشته باشد.

واژه‌های کلیدی: استیلای گرایی قدرت؛ آمرانه گرایی ساختاری؛ شریک حسابرسی

^۱ دانشجوی دکتری، گروه حسابداری، واحد شهرکرد، دانشگاه آزاد اسلامی، شهرکرد، ایران
Email: Farzanehpourmahdi@yahoo.com

^۲ دانشیار، گروه حسابداری، واحد شهرکرد، دانشگاه آزاد اسلامی، شهرکرد، ایران
^۳ استادیار، گروه حسابداری، واحد شهرکرد، دانشگاه آزاد اسلامی، شهرکرد، ایران
Email: banitalebi57@yahoo.com
Email: hamid99991@yahoo.com

حروف حسابرسی فراتر از ویژگی‌های تخصصی تعریف شده به عنوان استاندارد از یک سو و آین رفتار حرفه‌ای به عنوان رعایت موازین هنجاری از سویی دیگر، تحت تأثیر زمینه‌های رهبری و مدیریتی در ساختارهای سازمانی موسسات نیز قرار می‌گیرد (فرندی و تاکیدا، ۲۰۲۳). لذا می‌توان این موضوع را در ک نمود که محتوای این حرفه با چه چالش‌هایی روبرو می‌باشد. یکی از ملموس‌ترین چالش‌ها در این حرفه، نحوه‌ی تعامل حسابرسان با شرکای حسابرسی است که به عنوان یک تضاد شغلی می‌تواند در صورت عدم دستیابی به نوع ارتباط مسالمت‌آمیز، پیامدهای منفی را به همراه داشته باشد (سرحدی و همکاران، ۱۳۹۹). لذا این مسئله باعث گردیده تا امروزه بیش از گذشته، نحوه‌ی اداره‌ی ارتباطات بین فردی در حسابرسی، به شیوه‌های مدیریت رفتار حرفه‌ای در سایر دانش‌های علوم انسانی مثل مدیریت رفتار سازمانی و روانشناسی مثبت وابسته باشد. در واقع بکارگیری ابزار قدرت و اختیار در شیوه‌ی مدیریت شریک حسابرسی می‌تواند همچون شمشیره دو لبه‌ای عمل نماید که یا تعالی حرفه‌ای حسابرسان را در یک فرآیند مشارکتی به همراه داشته باشد و یا احتمالاً به تعارض شغلی در کارراهه حرفه‌ای حسابرسان منجر شود (لی و همکاران، ۲۰۱۹). هر آنچه که هست، می‌توان قدرت گرایی را بازیابی در شیوه‌ی مدیریت شریک حسابرسی تلقی نمود که در ارتباط با حسابرسان، خواسته یا ناخواسته، ممکن است از آن در مسیری تحریک‌آمیز و تعارض‌گونه استفاده نماید و سبب کاهش انگیزه‌های شغلی و بروز سرخوردگی حرفه‌ای حسابرسان گردد (منیف و چریف، ۲۰۲۲). یکی از نوظهور ترین نظریه‌های مرتبط با شیوه‌ی قدرت در سبک مدیریت در ساختارهایی با متخصصان سطح بالا، استیلاگرایی یا هژمونی قدرت می‌باشد که می‌تواند به نامنوس شدن جو حرفه‌ای با انتظارات شغلی افراد منجر گردد (کاوالانتی، ۲۰۱۹). استیلای قدرت یا اصطلاحاً هژمونی قدرت، نظریه‌ای از سبک رهبری در ساختارهای سازمانی قلمداد می‌شود که براساس ویژگی‌های رفتار آمرانه‌ی مدیر، در برگیرنده سطح بالایی از رسمیت و استانداردهای رفتار سازمانی می‌باشد و به دلیل کاهش استقلال فردی می‌تواند تبعاتی همچون نارضایتی از حرفه و سرخوردگی‌های شغلی را برای حسابرسان شاغل در آن مجموعه، در بر داشته باشد (ژانگ، ۲۰۱۵). نظریه استیلا ریشه در لغت فرانسوی هژمونی دارد که به معنای توصیف و توضیح نفوذ و تسلط گرایی افراد دارای قدرت می‌باشد. با استناد به این نظریه، بسط مفهوم استیلای قدرت شریک حسابرسی می‌تواند مبنایی برای کاهش انگیزه‌های شغلی و در نتیجه پیامدهایی همچون تعارض در نقش و تعارض کار-خانواده در حرفه حسابرسی گردد. لذا از آنجاییکه موسسه حسابرسی همچون هر ساختار سازمانی به عنوان یک نهاد اجتماعی، که تابع تاثیر و نفوذ قدرت می‌باشد، تحت ساختارهای استیلای گرایانه‌ی می‌تواند قرار گیرد که قدرت انحصاری را به شکل‌های مختلفی در موسسه حسابرسی پیدا

می‌کند و باعث می‌گردد تا عملکردهای آنان در حیطه‌های مختلف، اثربخشی خود را از دست بدهد و باعث گردد تا تعارض شغلی به عنوان پیامدهای منفی در حرفه حسابرسی ایجاد شود (پیرسی و سوئینی، ۲۰۰۴). لذا با درک نظریه استیلاه قدرت که در قالب واکاوی ارزش‌های رفتار آمرانه‌ی شرکای حسابرسی، با اعمال فشار در کارکردهای تعریف شده، به دنبال ایجاد ثبات رویه‌ای و تقویت سطحی از بوروکراسی هستند، تعریف می‌شود، پیامدی که جزء حفظ منافع افراد دارای قدرت و ایجاد فشار بر حسابرسان و منجر شدن به پیامدهای منفی یاد شده در حسابرسی، نفعی برای حسابرسان ندارد (بلیک و میکلوسی، ۲۰۲۰). به عبارت دیگر، وجود چنین لایه‌های دارای قدرتی، عملکردهای استراتژیک موسسه‌ی حسابرسی در ابعاد رفتار سازمانی را با اختلال مواجه می‌نماید و باعث می‌گردد تا توانمندی‌های منابع انسانی همچون حسابرسان فعال در چنین ساختارهای الزام‌آوری در سایه‌ی وجود قدرت‌های تحملی، نادیده انگاشته شود و باعث ایجاد سرخوردگی و تعارض‌های حرفه‌ای در حسابرسان گردد (آذرباهمان و همکاران، ۱۴۰۰). از این‌رو، کیفیت بالای خدمات حسابرسی که مُستلزم عملکرد شغلی باکیفیت و معهدانه‌ی حسابرسان است، به مرور دچار فرسایش می‌شود و بی‌انگیزگی و سریزشدن شغلی را برای آنان به همراه دارد (مرویان‌حسینی و لاری دشت‌بیاض، ۱۳۹۴). گریزی به استانداردهای مربوط به بندهای کاربردی در خصوص عملکرد موسسات حسابرسی، بر اهمیت بررسی و بیان چراجی انجام این پژوهش کمک می‌کند، چراکه این بندها بر نقش ساختارهای قدرت و کیفیت مدیریت جهت افزایش انگیزه‌های حسابرسان تأکید دارند. لذا مطابق بندهای ۹-۱۳ (تحت عنوان «مسئلیت‌های مدیریت درباره کیفیت در درون موسسه») و ۳۵-۴۴ (تحت عنوان «منابع انسانی») استاندارد کنترل کیفیت در مؤسسات ارائه‌کننده خدمات حسابرسی، بر لزوم سبک رهبری باهدف توسعه الزامات اخلاقی و عملکردی حسابرسان بارها تأکید شده است و سبک مدیران و ساختار قدرت در موسسه را عاملی برای توسعه استراتژی‌های منابع انسانی توصیف می‌نماید. همچنین از بند ۴۱-۴۴ در باب اهمیت تیم کاری در موسسات حسابرسی در استاندارد کنترل کیفیت، صحبت به میان آمده است که اثربخشی فرآیندهای حسابرسی را منوط به توسعه کارکردهای رفتاری و هویت تیمی تحت تشریک مساعی شرکای حسابرسی توصیف می‌نماید. بنابراین تمرکز بر لزوم نظارتی بر شیوه‌های مدیریت موسسات حسابرسی، نشان از اهمیت کاربردی مفهوم تعادل قدرت بر حسابرسان به عنوان منابع انسانی شاغل در آن حکایت دارد که این پژوهش بر نیمه‌ی پنهانی از کارکردهای عملکردی شرکای حسابرسی متمرکز است که وجود قدرت گرایی آمرانه و تک بعدی آنان در قالب استیلاه تک‌جانبه گرایانه می‌تواند پیامدهای منفی را به همراه داشته باشد. از منظر نظری نیز با عنایت به توضیح‌های ارائه شده، این پژوهش را از دو حوزه به تفکیک زیر می‌توان در توسعه‌ی ادبیات حسابرسی مهم ارزیابی نمود.

اولاً اینکه این نخستین پژوهشی است که به واکاوی زمینه‌های استیلاهی قدرت شرکای حسابرسی می‌پردازد و از طریق تحلیل‌های ترکیبی به دنبال ارائه‌ی یک چارچوب نظری منسجم در سطح بازار

حسابرسی ایران می‌باشد. اگرچه محرك‌های بیرونی بر کارکردهای حرفه‌ای حسابرسان در پژوهش‌های گذشته مورد بررسی قرار گرفته است، اما تمرکز بر ارائه‌ی چارچوب استیلاء قدرت شرکاء موردنمود توجه قرار نگرفته است و انجام این پژوهش و بسط آن در سطح ساختار شرکت‌های حسابرسی می‌تواند به افزایش ظرفیت‌های شناختی و عملکردی حسابرسان کمک نماید و باعث پویایی عملکردهای آنان گردد. ثانیاً گزینی به پژوهش‌های گذشته همچون سیانکی و همکاران (۲۰۱۷) که به بررسی «هویت شریک حسابرسی و قضاوت حسابرسان»؛ چنگ و همکاران (۲۰۲۱) «تأثیر تحمیل شرایط کاری شریک بر کیفیت حسابرسی» و لی و همکاران (۲۰۱۱) «کارکردهای تکلیفی بیش از حد شرکاء بر کیفیت حسابرسی» پرداخته‌اند، حکایت از تصدیق این ادعا دارد که اگرچه موضوع بررسی ابعاد آمرانه‌گرایی قدرت شریک مهم بوده است، اما این مسئله در مطالعه‌های گذشته مورد توجه قرار نگرفته است و این پژوهش می‌تواند مبنای برای توسعه‌ی این مفهوم در سطح کارراهه حرفه‌ای حسابرسان باشد. براین اساس ابتدا در بخش کیفی از طریق مصاحبه با متخصصان اقدام به تعیین ابعاد قدرت گرایی شرکای حسابرسی می‌شود و سپس براساس تحلیل دلفی نسبت به تأیید پویایی آن در بازار حسابرسی اقدام می‌گردد و در نهایت در بخش کمی از طریق تحلیل‌های ماتریسی به صورت مقایسه زوجی نسبت به تعیین تأثیرگذارترین پیامد استیلای قدرت شرکای حسابرسی اقدام خواهد شد.

مبانی نظری

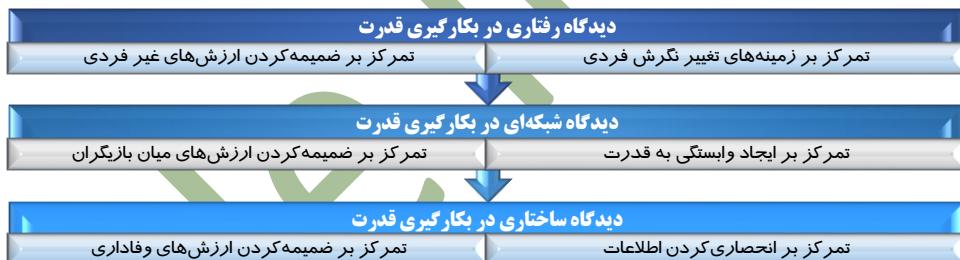
رویکرد شرکای حسابرسی در ایجاد توازن و تعادل حرفه‌ای برای حسابرسان در ساختار یک موسسه حسابرسی، مسئله‌ای استراتژیک، تلقی می‌شود که می‌تواند، افزایش انگیزه‌های شغلی یا بر عکس سرخوردگی و نارضایتی حسابرسان را به همراه داشته باشد. این مسئله تاحدودی به نوع نگرش و ادراک شریک از شیوه‌ی مدیریت و ارتباط اثربخش با حسابرسان مرتبط است (مائوریتز و همکاران، ۲۰۲۳). در واقع انتخاب مسیر درستی از درک شرایط حرفه حسابرسی توسط شریک، از نگرش‌های مدیریتی بر می‌آید که در صورت وجود توازن شغلی می‌تواند به کاهش سریزهای حرفه‌ای در حسابرسان کمک نماید (بامری و همکاران، ۱۳۹۸). اما آمیزه‌ی قدرت با شیوه‌ی مدیریت، نیازمند مرز خاکستری از شناخت فردی شریک در مسیر حرفه حسابرسی می‌باشد، زیرا برهم خوردن تعادل در آن، زمینه برای نارضایتی‌های شغلی و کاهش عدم تعهد حرفه‌ای را در قالب‌هایی همچون تعارض شغلی بروز می‌دهد.

استیلای گرایی قدرت یا هژمونی سبک مدیریتی شریک حسابرسی، مسئله‌ای است که اهرم عدم اثربخشی ارتباطات شغلی می‌تواند تلقی گردد. این مفهوم به قدرت شکل گرفته در ساختارهای سازمانی اشاره دارد که مسیر حرکت بالا به پایینی را از نظر ابراز دستورات به زیرستان طی می‌کند. لذا از آنجاییکه موسسات حسابرسی نیز ساختاری از روابط تعریف شده‌ی سازمانی را در بر می‌گیرد، می‌تواند از عارضه‌ی استیلاگرایی قدرت رنج ببرد. این کارکرد در رویکردهای مدیرانی معمولاً نهادینه می‌شود که باهدف تحت

سلطه در آوردن، کوچکترین فرآیندهای دستیابی به اهداف تعیین شده، تلاش می‌کنند تا جنبه‌های ساختاری سازمان مطابق با رویکرد خود هدایت نمایند. بسط این پدیده به حرفه حسابرسی از چند جهت دارای اهمیت بالاتری نسبت به سایر ساختارهای سازمانی دیگر می‌باشد.

اولاً حسابرسی با توجه به اینکه مجموعه‌ای از الزامات حرفه‌ای را می‌بایست رعایت نماید، به خودی خود، در دسته مشاغل دارای فشار روانی و استرس جایگذاری می‌شود که بروز شیوه‌های مدیریت تملک گرایانه‌ی شرکای حسابرسی می‌تواند تا حد زیادی انگیزه‌های فردی حسابرسان را تحت تأثیر قرار دهد. ثانیاً حرفه حسابرسی به میزان زیادی به استقلال در قضاوت حرفه‌ای وابسته است که در صورت تداخل فشارهای قدرت شریک می‌تواند پیش‌فرض نقض اظهارنظر مستقل حسابرسان را تقویت نماید. چراکه شرکای دارای رویکرد استیلاگرایانه، با نفوذ بر تصمیم‌های آنان، به دنبال حفظ منافع خود می‌باشند. بروز چنین اختلال‌هایی زمینه‌ی بسط نظریه‌های مختلف از قدرت را به حرفه حسابرسی مهیا نموده است. در یکی از نظریه‌های مرتبط با ساختار قدرت که هیل (۲۰۱۹) آن را مطرح نمود، هدف ارتقاء سطح شناخت از ماهیت اثرگذار محورهای ساختار قدرت در تصمیم‌های مدیریتی بوده است. هیل (۲۰۱۹) برای توسعه این مفهوم، سه کارکرد نظری از دیدگاه‌های قدرت گرایی را در قالب شکل (۱) مطرح نمود.

شکل (۱) کارکردهای نظری قدرت گرایی

از نظر دیدگاه رفتاری، قدرت مجموعه تسلسلی از ارزش‌های اثرگذار بر ذهنیت افراد تحت تصدی را شامل می‌شود که معمولاً با تعریف ارزش‌های غیرفردی می‌تواند آنان را مجاب به پذیرش جایگاه فرد دارای قدرت نمایند. از نظر شبکه‌ای، قدرت معمولاً تمرکز و وابسته به افراد محدودی است که با ترویج ارزش‌های میان بازیگران، جایگاه فرد دارای قدرت را تحکیم می‌نمایند. اما در دیدگاه ساختاری، قدرت صرفاً به ارتباط و نوع ارزش‌های بازیگران بستگی ندارد، بلکه با تعیین نمودن ضربه‌گیرهایی به جایگاه فرد دارای قدرت، سطح انحصاری گرایی را بالا می‌برد و صرفاً افرادی در دایره مدیریت قرار می‌گیرند که به ارزش‌های ساختاری وفادار باشند. اگرچه این نظریه به جنبه‌های قدرت گرایی از منظر هژمونی اشاره نموده است، اما غیرقابل کتمان است که قدرت گرایی صرفاً تک‌بعدی یتواند به ارزش‌های جمعی و اجتماعی، چندان توجه نماید. زیرا بلوکه شدن قدرت به دلیل تبعیض و انحصار، احتمالاً زمینه‌ساز بروز پیامدهای منفی در ساختارهای اداره خواهد شد. لذا مسئله‌ی مطالعه‌ی حاضر، شناخت ناشی از کارکردهای قدرت در زنجیره

ارتباط بین شریک با حسابرسان می‌باشد. توجه به این موضوع مهم است که الزاماً شرکای حسابرسی ممکن است واقعه به حوزه‌ی نظری استیلاگرایی قدرت نباشند و صرفاً محافظه‌کاری بیش از اندازه را در شیوه‌ی تعامل خود با حسابرسان آن هم با استدلال ماهیت تردید در حسابرسی، توجیه کنند، اما هر آنچه از شیوه‌ی مدیریت که وابسته به زمینه‌های مدیریت آمرانه گرایانه باشد، می‌تواند در زمرة‌ی قدرت استیلاگرایی شریک حسابرسی تشییه به مضمون گردد.

پژوهش چندانی به لحاظ توجه به مسئله‌ی استیلاگرایی قدرت شریک وجود ندارد که بتوان به استناد آن نسبت به تقویت پشتونه‌ی تجربی اقدام نمود، اما استدلال نظری در این رابطه می‌تواند گویایی این واقعیت باشد که ترویج ارزش‌های این پدیده توسط شریک حسابرسی در تعامل با حسابرسان می‌تواند زمینه‌های بروز تعارض حرفه‌ای را توسعه بخشد. تعارض شغلی، تأثیر متقابل حوزه‌های کاری و غیرکاری بر یکدیگر را تشریح می‌نماید که می‌تواند مجموعه‌ای از پیامدهای درون‌شغلی و فراشغلی را در بر گیرد (روتارد و همکاران، ۲۰۰۶). پیامدهای درون‌شغلی به بروز سرخوردگی‌های ناشی از پایین‌بودن کیفیت زندگی کاری، منجر می‌شود که می‌تواند تبعات زیادی را چه به لحاظ جسمی و چه به لحاظ روانی برای متصدیان حرفه‌ای به همراه داشته باشد. از طرف دیگر پیامدهای فراشغلی ناشی از بروز تعارض استیلاگرایی قدرت، غیرقابل کتمان می‌باشد، چراکه می‌تواند به بروز رفتارهای نابهنجار در محیط اجتماعی و ترویج شغلی‌های کاذب منجر شود. در حرفه حسابرسی بروز چنین تعارضاتی، تحت وجود استیلاگرایی قدرت شریک حسابرسی بسیار محتمل بنظر می‌رسد، چراکه وجود فشارها و استرس شغلی می‌تواند روند اختلال در کارکردهای حرفه‌ای حسابرسان را سرعت بخشد. زیرا یکی از دلایل اجتناب‌ناپذیری تعارض در حرفه حسابرسی، تضاد و تعارض ناشی از وجود شکاف انتظارات و مراودات تحکم گرایانه‌ی شریک حسابرسی با حسابرسان می‌باشد که به مرور با افزایش فشردگی و فشارکار حسابرسان، فرسایش در این حرفه گسترش می‌یابد. در نتیجه، یکی از وظایف غیرنهادی و هنجاری سازمان‌های بالادستی بر این حرفه، ارتقاء سطح شناخت شرکاء از ماهیت تعامل با حسابرسان می‌باشد تا مانع از ایجاد تعارض‌های شغلی بیشتر در این حوزه گردد. با توجه به توضیح موارد ارائه شد و براساس ماهیت روش شناسی مطالعه‌ی حاضر، سوال‌های پژوهش به ترتیب زیر ارائه می‌شود:

۱. شرایط علی استیلاگرایی قدرت شرکای حسابرسی کدامند؟
۲. شرایط مداخله‌گر استیلاگرایی قدرت شرکای حسابرسی کدامند؟
۳. شرایط زمینه‌ای استیلاگرایی قدرت شرکای حسابرسی کدامند؟
۴. استراتژی‌های استیلاگرایی قدرت شرکای حسابرسی کدامند؟
۵. پیامدهای استیلاگرایی قدرت شرکای حسابرسی کدامند؟

پیشینه پژوهش

هگزای و همکاران (۲۰۲۳) مطالعه‌ای با عنوان «تأثیر جو سازمانی، وضوح نقش، قصد ترک شغل و فرسودگی محیط کار بر کیفیت و عملکرد حسابرسی» انجام دادند. نتایج پژوهش نشان داد، فرسودگی شغلی پیامدهای منفی هم برای حسابرس و هم برای مؤسسه حسابرسی دارد. در حالی که جو سازمانی خوب با کیفیت حسابرسی، تصمیمات غیراخلاقی و عملکرد حسابرسی ارتباط منفی و معنادار دارد، وضوح نقش با کیفیت و عملکرد حسابرسی ارتباط مثبت و معناداری دارد و با تصمیمات غیراخلاقی ارتباط ناچیز دارد.

کارپ و ایستریت (۲۰۲۲) مطالعه‌ای با عنوان «کیفیت حسابرسی تحت تأثیر ویژگی‌های مؤسسه حسابرسی: شواهدی از بازار تنظیم شده رومانی» انجام دادند. نتایج نشان داد که عضویت حسابرس در مؤسسه‌های BIG ۴ احتمالاً به افزایش اقلام تعهدی اختیاری کمک می‌کند و کیفیت حسابرسی را کاهش می‌دهد. از طرف دیگر، مشخص شد، به لحاظ کیفی، مؤسسه‌های حسابرسی که تعداد بالاتری حسابرس تخصصی دارند که می‌توانند ناشی از نگاه کاهش فشار کاری همکاران خود در موسسات تلقی شود، احتمالاً با کاهش اقلام تعهدی، سطح بالاتری از کیفیت حسابرسی را در گزارش حسابرسی ایجاد نمایند. چنگ و همکاران (۲۰۲۱) سلطه اجتماعی و بی‌تفاوتی اخلاقی در حرفه حسابرسی را مورد بررسی قرار دادند. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که بی‌تفاوتی اخلاقی و سلطه اجتماعی میان زنان و مردان، حسابرسان سازمان حسابرسی و موسسات خصوصی حسابرسی و همچنین میان حسابرسان با سطوح مختلف تحصیلی تفاوت معنی داری با هم ندارند.

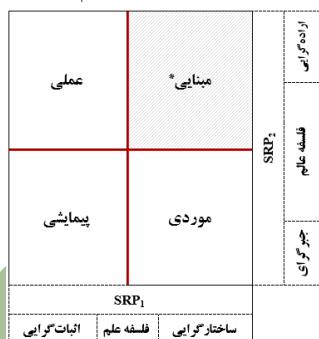
مهدوی و زمانی (۱۴۰۰) پژوهشی با عنوان «تأثیر سبک‌های رهبری ملاحظات و ساختار بر رضایت شغلی حسابرسان: با توجه به نقش تغییر کنندگی رده‌سازمانی» انجام دادند. بر اساس نتایج پژوهش، بکارگیری سبک‌های رهبری ملاحظات و ساختار به وسیله مدیریت (به عنوان نمونه، حفظ و تقویت اعتماد به نفس زیرستان از طریق آموزش به آنان، قدردانی از انجام کار خوب، تصمیم‌گیری در مورد نحوه انجام کار و اصرار بر حفظ استاندارد) باعث افزایش رضایت شغلی حسابرسان، به ویژه در در رده‌های پایین (به عنوان نمونه، کمک حسابرس و حسابرس) مؤسسات حسابرسی می‌شود. نورمحمدی و همکاران (۱۳۹۹) پژوهشی با عنوان بررسی تاثیر رهبری زهرآگین شریک و هویت تیمی منسجم بر تردید حرفه‌ای حسابرسان انجام دادند. نتایج پژوهش نشان داد سبک رهبری زهرآگین شریک حسابرس بر تردید حرفه‌ای حسابرسان تاثیر منفی و معناداری دارد، درحالیکه هویت تیمی منسجم بر تردید حرفه‌ای تاثیر مثبت و معناداری دارد.

موسوی کاشی و زاهدی قره‌بابا (۱۳۹۵) در پژوهش خود ارتباط بین سبک‌های رهبری و رضایت شغلی در حسابرسان شاغل در موسسات حسابرسی را مورد بررسی قرار دادند. یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد که از میان چهار سبک رهبری مورد مطالعه (دستوری، استدلالی، مشارکتی و تفویضی) سبک رهبری دستوری سبک مسلط است و همبستگی بیشتر و به صورت معکوس نسبت به سایر سبک‌ها با رضایت شغلی دارد.

مرور پیشینه‌های تجربی پژوهش گویایی این است که مسئله‌ی مطالعه‌ی حاضر، در هیچ پژوهشی در گذشته مورد توجه نبوده است و این مطالعه تلاش دارد تا با استفاده از فرآیند تحلیل نظریه داده بنیاد، نسبت به ارائه‌ی چارچوب نظری اکتشاف شده و بسط آن در بستر مطالعه اقدام نماید.

روش شناسی پژوهش

این مطالعه از نظر نتیجه، توسعه‌ای است، بر روی موضوعی مرکز شده است که در گذشته چارچوب نظری منسجمی برای آن وجود ندارد و انجام این مطالعه می‌تواند به تقویت شناخت مفهومی این پدیده کمک نماید. به لحاظ هدف نیز این مطالعه، اکتشافی تلقی می‌شود و بر این مبنای استراتژی تحقیق کیفی ما از نوع میدانی است. با توجه به اینکه مفهوم استیلای گرایی قدرت شرکای حسابرسی مفهوم نوظهوری تلقی می‌شود، این مطالعه از طریق انجام مصاحبه به دنبال اکتشاف جنبه‌های جدیدی از این مفهوم در بستر دانش حسابرسی می‌باشد. فلسفه‌ی مطالعه‌ی حاضر براساس تقاطع اراده گرایی در فلسفه عالم با ساختار گرایی در فلسفه علم، مبنایی تلقی می‌شود که از طریق رویکرد استقرائی انجام می‌گیرد.

شکل (۲) ماتریس استراتژی‌های تحقیق

در واقع به این دلیل مطالعه‌ی حاضر استقرائی محسوب می‌شود، چراکه به بررسی پدیده‌ای می‌پردازد که چارچوب جامع‌ایی در خصوص ماهیت استیلای گرایی قدرت شرکای حسابرسی وجود ندارد و این مطالعه در تلاش برای تقویت و توسعه انسجام نظری در این حوزه می‌باشد. لازم به توضیح است که در طرح‌های اکتشافی، هدف شناسایی جنبه‌های گستره و فراگیری از یک مفهوم مورد بررسی است که می‌تواند به توسعه سطح کارکردهای مفهوم کمک نماید. در واقع به دلیل اینکه پژوهش‌های منسجمی در حوزه‌ی شناخت شناسی رفتار هژمونیک (آمرانه‌ی) استیلایی قدرت شرکای حسابرسی انجام نشده است و این مفهوم به میزان زیادی دارای ابهام در بستر حرفه حسابرسی می‌باشد، این پژوهش از طریق تحلیل داده بنیاد به دنبال بسط و توسعه‌ی تئوریک آن می‌باشد و براین مبنای ماهیت روش پژوهش اکتشافی تلقی می‌شود. لذا با اتكاء به رویکرد اشتراوس و کوربین (۱۹۹۸) در روش گرند تئوری، تلاش می‌شود تا از طریق مصاحبه با متخصصان امر، مباحث مربوط مشخص و دسته‌بندی شود. طبق این رویکرد، مقوله‌بندی چارچوب نظری در قالب یک مدل پارادایمی براساس ۵ بعد شرایط علی، مداخله‌گر، زمینه‌ای، استراتژی‌ها و پیامدها می‌بایست

تدوین گردد. همسو با ماهیت تشریح شده در انجام این مطالعه از نظر روش شناسی، برای شناسایی محورهای مدل پارادایمی پدیده مورد بررسی در این مطالعه، از مصاحبه استفاده می‌شود تا نسبت به شناسایی مضامین پدیده مورد بررسی، اقدام لازم صورت گیرد. معمولاً تعیین مبنای خبرگی برای انتخاب مصاحبه شوندگان، به دلیل تمایل یا عدم تمایل آنان برای مشارکت در انجام پژوهش در بخش کیفی، تاحد زیادی کارایی لازم اولیه را ندارد، چراکه ایجاد پرتوکل مشخص برای رفت و برگشت فرآیندهای جمع‌آوری داده‌ها بین محققان با خبرگان در طی اجرای تحلیل‌ها، می‌تواند از اثربخشی بالاتری برخوردار باشد، به ویژه اینکه مبنای جمع‌آوری داده‌ها در بخش کیفی این مطالعه تحلیل نظریه داده بنیاد بوده است. اما باهدف جلوگیری از انحراف ماهیت جمع‌آوری داده و نزدیک شدن نسبی به هسته‌ی اصلی مصاحبه شوندگان، دو مبنای اعریف خبرگی مشارکت کنندگان در این مطالعه به پیروی از پژوهش هنود و پیدگن (۱۹۹۲) مدنظر قرار گرفت.

اولین معیار خبرگی، استفاده از اهمیت تناسب بود که برای این منظور قبل از شروع فرآیند مصاحبه، ۱۸ نفر انتخاب شدند. برای رسیدن به این مبنای ۲۰ نفر از خبرگان علمی که در نشریه‌های معتبر داخلی و خارجی، پژوهشی مرتبط با موضوع این مطالعه داشتند انتخاب شدند که از طریق راههای برقراری ارتباط مثل ایمیل؛ تماس تلفنی یا استفاده از افراد مطلع و نزدیک به خبرگان، تلاش شد تا سطح تمایل و انگیزه‌ی آنان برای مشارکت بررسی شود که از مجموع تماس‌ها تنها ۱۵ نفر به ارتباط برقرار شده پاسخ دادند که مجموع ارزیابی‌ها به انتخاب ۱۵ نفر منجر گردید. مبنای دوم در این زمینه، حساسیت به واقعیت‌های مورد مطالعه بود. برای این منظور نیز، بروشوری از اهداف و ماهیت مطالعه برای ۱۸ نفر انتخاب اولیه، ارسال گردید که واکنش آنان از طریق معیارهای قدرت افتراء؛ آگاهی از زمینه پژوهشی و به طور خاص تفسیر تشریحی در رابطه با موضوع، بررسی گردید تا در نهایت براساس بنیش محققان ۱۵ نفر انتخاب شدند که به لحاظ سطح انگیزه و آگاهی، آمادگی مشارکت در پژوهش را داشته باشند. در ادامه باتوجه به مبنای نقطه اشباع ثوریک به عنوان نقطه‌ی اتمام مصاحبه‌ها، مشخص گردید، در مصاحبه‌ی دوازدهم، هیچ معیار جدیدی برای سنجش حسابداری خلاقانه ایجاد نگردید و براین اساس ۱۲ نفر به عنوان خبره در این مطالعه مشارکت داشتند. لذا باتوجه به توضیح‌های ارائه شده، مشارکت کنندگان در بخش کیفی شامل خبرگان دانشگاهی و استادی حسابداری صاحب‌نظر و دارای تجربه حرفه‌ای در حوزه حسابرسی می‌باشند که طبق فرآینده خبرگی توضیح داده شده تعیین گردیدند. نمونه‌گیری نیز به صورت ترکیبی از روش‌های نمونه‌گیری هدفمند و گلوله برفی صورت گرفته است که معیار رسیدن به پایان جمع‌آوری داده‌ها، نقطه اشباع نظری است.

گردآوری و تجزیه و تحلیل

براساس ماهیت روش شناسی پژوهش که از نوع ترکیبی بود، جهت گردآوری داده‌ها در بخش تحلیل کیفی ابتدا از مصاحبه‌های عمیق و بدون ساختار (طرح مصاحبه به صورت باز) با زمان متوسط یک ساعت استفاده

گردید. ذکر این نکته حائز اهمیت است که دلیل استفاده از مصاحبه‌های عمیق و بدون ساختار این بود که مفهوم استیلاگرایی قدرت شرکای حسابرسی از انسجام مفهومی متناسبی به دلیل فقدان چارچوب نظری، برخوردار نبود و براساس طی فرآیندهای مصاحبه تلاش گردید تا نسبت به ایجاد انسجام در محتوا و ماهیت مفهوم مورد بررسی در حرفه حسابرسی اقدام شود. پس از ظاهرشدن مضامین اولیه، برای تفکیک مولفه‌ها در قالب ایجاد مقوله‌های کلی، مصاحبه‌ها به صورت نیمه ساختاریافته و ساختاریافته ادامه یافت تا در انتها به شکل گیری نقطه‌ای اشباع نظری کمک نماید. لذا با توجه به توضیح‌های داده شده، برخی از سوالات پُر تکرار در فرآیند مصاحبه به ترتیب زیر ارائه می‌شود:

۱. چه جنبه‌هایی از رفتار فردی شریک حسابرسی می‌تواند به تقویت شرایط علی (بروز) استیلاگرایی قدرت در حرفه حسابرسی منجر شود؟
۲. چه جنبه‌هایی از حوزه‌های فرهنگی یا اجتماعی در تحریک بروز استیلاگرایی قدرت در حرفه حسابرسی مؤثر است؟
۳. چه جنبه‌هایی حوزه نظارت نهادی یا آین رفتار حرفه‌ای وجود دارد که می‌توان مانع از بروز استیلاگرایی قدرت در حرفه حسابرسی شود؟
۴. تاچه اندازه تقویت ارزیابی‌های نهادی از شیوه‌ی مدیریت شرکای حسابرسی می‌تواند به اثربخشی حرفه حسابرسی کمک نماید؟
۵. چه جنبه‌هایی از شرایط اجتماعی یا هنجاری در حرفه حسابرسی وجود دارد که می‌تواند به تسهیل استیلاگرایی قدرت در حرفه حسابرسی منجر شود؟
۶. تاچه اندازه ارزش‌های اجتماعی و حرفه‌ای در حسابرسی می‌تواند مانع از تسهیل استیلاگرایی قدرت شریک شود؟
۷. تاچه اندازه تأکید بر وفاداری به موسسه توسط شریک می‌تواند به تقویت استیلاگرایی قدرت در برابر حسابرسان منجر شود؟
۸. چه جنبه‌های راهبردهایی از رهبری می‌تواند در تحریک استیلاگرایی قدرت شریک حسابرسی مؤثر باشد؟
۹. چه پیامدهایی از بروز استیلاگرایی قدرت شریک در بستر حرفه‌ای حسابرسی قابل تصور است؟
۱۰. چه جنبه‌هایی از قابلیت‌های حسابرسان ممکن است تحت تأثیر استیلاگرایی قدرت شریک حسابرسی سرکوب شود؟

نکته قابل ذکر این است که الزاماً در تمامی مصاحبه‌ها سوالات، ثابت نبودند، بلکه بنا به ماهیت رفت و برگشتی سوالات در جریان مصاحبه، نوع رویکرد مصاحبه شونده و جریان مصاحبه، به طور مداوم نسبت

به تعدیل های مقتضی سوالات اقدام لازم توسط مصاحبه کننده صورت می گرفت تا مسیر مصاحبه از جریان اصلی ماهیت پدیده مورد بررسی خارج نشود.

اعتبار تحقیق

در این بخش باهدف سنجش اعتبار کدگذاری های صورت گرفته، از طریق روش مثلث سازی در پژوهش های کیفی استفاده می شود. مثلث سازی در واقع با الهام از علم هندسه، سنجش اعتبار در پژوهش های کیفی را از طریق حداقل سه منبع مورد سنجش قرار می دهد تا مشخص شود، کدهای ایجاد شده از اعتبار و اعتماد کافی برخوردار است و مطالعه اصطلاحاً «سوگیری ذاتی» دچار نشده است (جانسون و جان، ۲۰۰۹). لذا در این مطالعه برای محقق شدن این امر، در ۴ بعد نسبت به مرور نظرات خبرگان پس از پایان کدگذاری اقدام به اعتبار سنجی در بخش کیفی شد.

جدول (۱) اعتبار سنجی مثلث سازی ابعاد شناسایی شده

ابعاد مثلث سازی	ترشیح
مثلث سازی منابع داده ها	در این بعد هدف ارزیابی تابع تئوریک یا هم راستایی مفهومی مقوله ها با منابع علمی در پژوهش های گذشته می باشد. لذا با توجه به اینکه در این مطالعه براساس ماهیت تحلیل، مقوله ها هم راستا با مفاهیم نظری از طریق کدگذاری انتخابی استخراج می شوند، اعتبار داده ای کدهای شناسایی شده مورد تأیید می باشد. زیرا هم راستایی مقوله های ایجاد شده با مفاهیم شناسایی شده در پژوهش های گذشته صورت گرفته است.
مثلث سازی همکاران	در این بعد هدف ارزیابی فرآیند جمع آوری داده ها در مصاحبه و کدگذاری بود. در واقع تفاسیر ذهنی مصاحبه شونده در کدگذاری و طراحی سوالات در جریان مصاحبه مبنای اعتبار سنجی می باشد. در این مطالعه با توجه به مشارکت چندین محقق در کارهایم، ضمن تزدیک نمودن تفاسیر ناشی از کدها، هرگونه انحراف در مسیر مصاحبه ها و کدها مورد بحث قرار می گرفت.
مثلث سازی روش	در این بعد هدف روش جمع آوری داده ها در مطالعه کیفی می باشد. به عنوان مثال نحوه رسیدن به نقطه ابیاع تئوریک از دل مصاحبه ها مورد توجه می باشد. لذا براساس اینکه در جریان مصاحبه از مصاحبه باز (عمیق) و نیمه باز برای رسیدن به نقطه اشایع تئوریک بهره برده شد، لذا می توان بیان نمود روش جمع آوری داده ها از تک بعدی بودن خارج و براساس مجموع شیوه های مصاحبه و کدگذاری اولیه در محل مصاحبه نسبت به اعتبار مطالعه کمک نموده است.
مثلث سازی نظریه	در این بعد که دارای مرز خاکستری به لحاظ اجرا با مثلث سازی منابع می باشد، هدف اینکه نمودن مقوله ها با مقوله ها از مرحله کدگذاری محوری و انتخابی می باشد. لذا با توجه به اینکه فرآیند تعیین اسامی تئوریک برای مقوله ها براساس تئوری های وابسته در سایر دانش بین رشته ای همچون مدیریت صورت گرفت، لذا از منظر مثلث سازی نظریه نیز کدهای شناسایی شده مورد تأیید می باشد.

یافته های پژوهش

همانطور که در روش شناسی مطالعه بیان گردید، طی فرآیند مصاحبه و کدگذاری سه مرحله ای روش گرند تئوری براساس رویکرد اشتراوس و کورین، تلاش شد تا جنبه های مدل پارادایمی استیلاگرایی قدرت شریک حسابرس مشخص شود. لذا طی ۱۲ مصاحبه ای انجام شده، جدول (۲) فرآیند کدگذاری های پدیده مورد بررسی را نشان می دهد.

جدول (۲) کدگذاری پارادایمی مفهوم استیلاگرایی قدرت شریک حسابرس

کدگذاری نظری	کدگذاری انتخابی	کدگذاری محوری	مضامین مفهومی	فرآیند کدگذاری
ویژگی های فردی			رویکرد تک بعدی در مواجهه با حسابرسان	

رویکرد جاه طلبانه در مواجه با حسابرسان	ماکیاولگرایی رفتاری شریک حسابرسی		
رویکرد عدم ثبات رفتاری در مواجه با حسابرسان	سیک رهبری آمرانه شریک حسابرسی		
رویکرد تعیض در مواجه با حسابرسان			
افزایش سطح بالای انتظارات از حسابرسان			
عدم فرست کافی به حسابرسان برای جبران اشتباه	پذیرش فاصله قدرت در حرفة حسابرسی		
عدم ارجاع استقلال رفتاری به حسابرسان در تصمیم گیری			
عدم اجازه هی تجزیه اندوزی به حسابرسان			
پذیرش وجود تعیض منافع بین شریک با حسابرسان			
پذیرش جایگاه بالاتر شریک حسابرسی توسط حسابرسان			
پذیرش متزل اجتماعی بالاتر شریک حسابرسی توسط حسابرسان			
پذیرش سطح بالای اطاعت پذیری حسابرسان از شریک حسابرسی			
اتکاء بیش از حد شریک حسابرسی بر توانمندی های فردی			
اتکاء بیش از حد شریک حسابرسی در خود مختاری			
اتکاء بیش از حد شریک در شناخت از حرفة حسابرسی			
تاکید بیش از حد شریک در پایین دنی به ارتباطات رسمی بین حسابرسان			
فقدان توسعه هی کدهای رفتاری رهبری در شرکای حسابرسی	عدم وجود آموزش حرفة ای شریک رهبری شریک حسابرسی		
فقدان توسعه هی شناخت فراگیرتر شرکای حسابرسی از تعابات شیوه هی مدیریت انحصار گرایانه			
فقدان توسعه محرك های رهبری راهبردی شرکای حسابرسی			
بی توجهی به ارزیابی ۳۶۰ درجه شریک حسابرسی در دادن رتبه به موسسه حسابرسی	عدم وجود ارزیابی های دوره ای شریک حسابرسی	عدم نظارت های نهادی	نهادی
بی توجهی به تناسب گذاندن دوره های آموزشی با عملکردهای مدیریت شرکای حسابرسی در ارزیابی			
بی توجهی به تعیین معیار های تخصصی در ارزیابی شریک حسابرسی			
بی اعتنایی ساختار یافته در پایین دنی حسابرسان به حفاظت از حقوق ذینفعان	عدم وجود زمینه های هویت حرفة ای حسابرسی		
بی اعتنایی ساختار یافته در پایین دنی حسابرسان به ارزش های اجتماعی			
بی اعتنایی ساختار یافته در پایین دنی حسابرسان به اشتراک گذاری داشت حسابرسی			
عدم تناسب شرایط اقتصادی با درآمد حسابرسان			
عدم تناسب تقویت مثبت با تعهد های حرفة ای حسابرسان	عدم وجود انگیزه های حرفة ای حسابرسی		
عدم تناسب رقابت حرفة ای با سهم حسابرسان در ساختار موسسه حسابرسی			
تمرکز بر دستیابی حسابرسان به اهداف تعیین شده طبق بودجه بندی زمانی در حسابرسی			
تمرکز بر نسبت نتایج بدست آمده از عملیات (ستانده) به منابع مصرف شده (داده) توسط حسابرسان به عنوان مبنای ارتقاء جایگاه آنان	تمرکز بر تقویت کارایی حسابرسان	توسعه راهبرد سرباز وفادار	سرباز وفادار

تمرکز بر نسبت تعداد حسابرسان به قراردادهای حسابرسی به عنوان مبنای تخصیص پاداش (کارانه) به حسابرسان			
کاهش تعداد حسابرسان به منظور مدیریت هزینه‌های موسسه حسابرسی	تمرکز بر رهبری در هزینه حسابرسان		
افزایش بار فشارکاری بر حسابرسان از طریق اضافه کردن ساعت کاری	تمرکز بر رهبری در هزینه حسابرسان		
کاهش حق‌الرحمه حسابرسان باهدف رقابت موسسه در بازار حسابرسی	تمرکز بر رهبری در هزینه حسابرسان		
تأکید بیش از اندازه شریک در تحریک خلاقیت حسابرسان	تمرکز بر منحصرفرد بودن حسابرسان		
تأکید بیش از اندازه شریک در تداوم تعهد حسابرسان به مؤسسه	تمرکز بر منحصرفرد بودن حسابرسان		
تأکید بیش از اندازه شریک بر پایبندی حسابرسان به فرهنگ مؤسسه حسابرسی	توسعه را برد متعهده‌انه		
متمرکشدن بر ارتقاء آموزش‌های کارگاهی به حسابرسان	تمرکز بر پرورش استعداد حسابرسان		
متمرکشدن بر کسب تجربه حسابرسان	تمرکز بر پرورش استعداد حسابرسان		
متمرکشدن بر ارزیابی حسابرسان جهت ارتقاء حقوق و دستمزد	تمرکز بر پرورش استعداد حسابرسان		
ایجاد تعارض بین نقشی حسابرسان	برهم خوردن تعادل حرفاًی حسابرسی	نقض کیفیت کار و زندگی حرفاًی	
ایجاد تعارض کار-خانواده حسابرسان	برهم خوردن تعادل اثربخشی حرفاًی حسابرسی	نقض قابلیت‌های حسابرسی	
ایجاد تعارض خانواده-کار حسابرسان	برهم خوردن تعادل اثربخشی حرفاًی حسابرسان	نقض قابلیت‌های حسابرسی	
تفویت استرس شغلی حسابرسان	برهم خوردن تعادل اثربخشی حرفاًی حسابرسان	نقض قابلیت‌های حسابرسی	
تفویت منبع کنترل بیرونی حسابرسان	برهم خوردن تعادل اثربخشی حرفاًی حسابرسان	نقض قابلیت‌های حسابرسی	
تفویر بی ثبات هیجانی حسابرسان	برهم خوردن تعادل اثربخشی حرفاًی حسابرسان	نقض قابلیت‌های حسابرسی	

در ادامه و باهدف افزایش سطح آگاهی از ماهیت شناسایی کدهای برآمده از مصاحبه‌های پژوهش، اطلاعات تکمیلی‌تری براساس توزیع فراوانی داده می‌شود. در واقع طبق جدول (۲) نحوه‌ی تفکیک مفاهیم شناسایی شده براساس فرآیند سه مرحله‌ی کدگذاری در مضامین، مولفه‌ها و مقوله‌های شناسایی شده‌ی پدیده استیلاگرایی قدرت شریک حسابرس مشخص می‌شود.

جدول (۲) تفکیک کدهای مصاحبه

مجموع سطری	توزيع فراوانی	کدهای مفهومی	کدگذاری باز	کدگذاری محوری	کدگذاری انتخابی	کدگذاری پارادایمی
۸۹	۷,۲۵٪	۲۳	۴	ماکاولگرایی رفتاری شریک	ویژگی‌های فردی	
	۷,۸۸٪	۲۵	۴	سبک رهبری آمرانه شریک	ویژگی‌های فردی	
	۶,۹۴٪	۲۲	۴	پذیرش فاصله قدرت	ویژگی‌های فرهنگی	
	۵,۹۹٪	۱۹	۴	پذیرش تفاوت فردگرایی به جمع‌گرایی	ویژگی‌های فرهنگی	
۵۱	۷,۰۷٪	۲۴	۳	عدم وجود آموزش حرفاًی سبک رهبری شریک حسابرسی	عدم نظارت‌های نهادی	
	۸,۰۱٪	۲۷	۳	عدم وجود ارزیابی‌های دوره‌ای شریک حسابرسی	عدم نظارت‌های نهادی	

۴۶	۶,۶۲%	۲۱	۳	عدم وجود زمینه‌های هویت حرفه‌ای حسابرسی	نی اعتمادی اجتماعی	کد نحوه شناختی ۴۰
	۷,۸۸%	۲۵	۳	عدم وجود انگیزه‌های حرفه‌ای حسابرسی		
۸۰	۰,۹۹%	۱۹	۳	تمرکز بر تقویت کارایی حسابسان	توسعه راهبرد سریاز وفادار	کد نحوه شناختی ۴۱
	۶,۶۲%	۲۱	۳	تمرکز بر هزینه حسابسان	توسعه راهبرد متمهدانه	
	۷,۲۵%	۲۲	۳	تمرکز بر منحصرفرد بودن حسابسان		کد نحوه شناختی ۴۲
	۵,۳۶%	۱۷	۳	تمرکز بر پژوهش استعداد حسابسان		
۵۱		۷,۸۸%	۲۵	برهم خوردن تعادل حرفه‌ای حسابرسی	نقض کار و زندگی حرفه‌ای	کد نحوه شناختی ۴۳
۵۱		۸,۲۵%	۲۶	برهم خوردن تعادل اثربخشی حرفه‌ای حسابرسی	نقض قابلیت‌های حسابرسی	
		۱۰۰%	۳۱۷	۴۶	شش مولفه شناسایی شده	مجموع شناختی

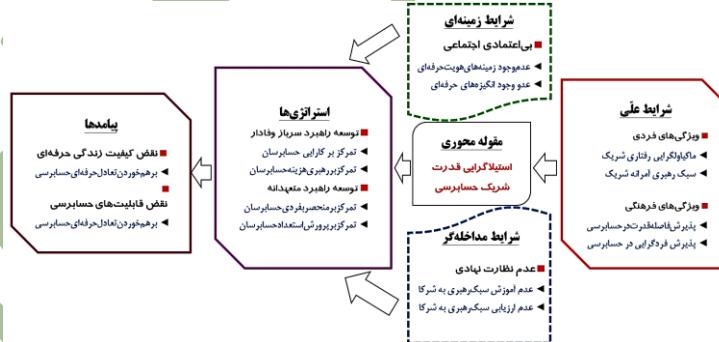
همانطور که در جدول (۲) مشاهده می‌شود، براساس توزیع فراوانی کدهای ناشی از مصاحبه‌ها

مشخص گردید، از مجموع ۱۲ مصاحبه در بازه تقریبی ۷۱۵ دقیقه، مجموعاً ۳۱۷ کدباز، ۴۶ مضمون؛ ۱۴

مولفه و ۸ مقوله اصلی ایجاد شدند که براساس آن، مدل پارادایمی استیلاگرایی قدرت شریک حسابرسی

در قالب شکل (۳) ارائه شده است:

شکل (۳) مدل پارادایمی استیلاگرایی قدرت شریک حسابرسی

در ادامه و باهدف، توصیف جامع‌تر از کدهای شناسایی شده تلاش می‌شود تا با ارجاع به مصاحبه‌های دارای فراوانی بالاتر از نظر تکرار مضماین شناسایی شده، از طریق تکنیک سیر داستان در فرآیند گرند تئوری، سطح شناخت محتوایی از ابعاد پارادایمی مدل توسعه یابد. لذا طی این گام از فرآیند گرند تئوری، به خلاصه‌ای از مصاحبه‌های انجام شده مربوط به هر مضمون ارجاع می‌شود تا توصیف یکپارچه‌ای از ابعاد پارادایمی استیلاگرایی قدرت شریک حسابرسی ارائه شود.

◀ شرایط علی

شرایط علی در رویکرد پارادایمی گرند تئوری، اشاره به دلایل و مضمونین بروز پدیده مورد بررسی دارد. از آنجاییکه مفهوم استیلاگرایی قدرت شریک، یک کارکرد منفی در عرصه‌ی حرفه حسابرسی تلقی می‌شود، در جریان مصاحبه تلاش گردید تا علل بروز این پدیده در جریان کدگذاری‌ها ظهرور یابد. لذا مشخص گردید دو عامل ویژگی‌های فردی و فرهنگی می‌تواند به عنوان علل شکل‌گیری استیلاگرایی قدرت شریک نقش مهمی داشته باشد. در رابطه با ویژگی‌های فردی می‌بایست به این موضوع اشاره گردد که خصیصه‌ی اعمال قدرت گرایی تک‌بعدی، منتبه به بخش مهمی از اختلال‌های فرد دارای چنین رویکردی می‌تواند بروز داده شود. به عنوان مثال یکی از مصاحبه‌شوندگان در رابطه با ویژگی‌های فردی/رفتاری یا نمود:

«یک شریک دارای رویکرد انحصار طلبانه تلاش می‌کند تا قدرت را به گونه در اختیار گیرد که زمینه برای توسعه‌ی جاه طلبی او وجود داشته باشد. لذا وجود چنین رویکردی در این نوع از شرکاء، ریشه در زمینه‌های شناخت فردی از موقعیت‌های قابل اقتدار دارد که می‌تواند تعیض و نابرابری‌های بین زیرستان (حسابرسان) را افزایش دهد.»

همچنین، سبک رهبری آمرانه شریک حسابرسی، محور دیگری از علل بروز استیلاگرایی قدرت شریک حسابرسی تلقی می‌شود که به دلیل فشارهای ناشی از انتظارات شریک بر حسابرسان، آزادی عمل آنان تحت تأثیر قرار می‌گیرد. این سبک از رهبری شریکت فرصت کافی برای جبران اشتباہات به حسابرسان نمی‌دهد و این مسئله تجربه آنان در مسیر کارراهه حرفه‌ای را با چالش مواجه می‌کند. در این رابطه یکی از مصاحبه‌شوندگان مطرح می‌نماید:

«غیرقابل کتمان است که شیوه‌ی رهبری آمرانه‌ی شریک باعث می‌شود تا فشار زیادی به حسابرسان وارد شود، چراکه جایگزینی مادام ارزش‌ها باعث می‌شود تا حسابرسان از استقلال رفتاری و تخصصی کمتری به دلیل ترس از اشتباہ و عدم مجال کافی برای جبران آن، برخوردار باشند.»

از طرف دیگر مشخص گردید، ویژگی‌های فرهنگی، مقوله‌ی علی دیگری است که می‌تواند در بروز اختلال استیلاگرایی قدرت شریک حسابرسی مؤثر باشد. طبق این مقوله دو محور پذیرش فاصله‌ی قدرت شریک و فردگرایی در تصمیم گیری توسط حسابرسان ایجاد شدند که بیان کننده‌ی این مسئله می‌باشد که شرکای حسابرسی در بسترها حرفة‌ای از ظرفیت‌های موجود برای تملک گرایی قدرت خود بهره‌ی لازم را می‌برند و این مسئله می‌تواند متزلت اجتماعی حسابرسان را تحت تأثیر قرار دهد. در این رابطه یکی از مصاحبه‌شوندگان مطرح می‌کند:

«اگر به ویژگی‌های مورد تأکید هافتست ارجاع شود، می‌توان دریافت که عامل شکل‌گیری استیلاگرایی قدرت شریک، می‌تواند در ارزش‌های فرهنگی ریشه داشته باشد که با ایجاد فاصله‌ی قدرت با حسابرسان، به شرکاء این فرصت را می‌دهد تا از طریق تصمیم‌های فردی و خودمنختار گرایانه، صرفاً اهدافی را دنبال نماید که به حفظ جایگاه او کمک نماید. لذا در بسترها حرفة‌ای که رویکردهای

فرهنگی پذیرش قدرت شریک را یک ارزش تلقی می‌کنند، می‌تواند زمینه برای بروز استیلاگرایی قدرت شریک حسابرس تقویت شود».

اگرچه پژوهش مشابهی با فرآیند این مطالعه انجام نشده است، اما مقوله‌ها و مولفه‌های پدیدآمده از صورت‌بندی معنایی استخراج مضامین نشان دهنده‌ی این موضوع است که، با وجود دو مبنای ویژگی‌های فردی و فرهنگی، امکان به وجود آمدن استیلاگرایی قدرت شریک حسابداری بیشتر مهیا باشد. لذا به لحاظ محتوایی می‌توان ظهور کدهای این بخش را با پژوهش‌های چنگ و همکاران (۲۰۲۱) و مهدوی و زمانی (۱۴۰۰) بیشتر تطبیق داد.

▶ شرایط زمینه‌ای

شرایط زمینه‌ای در مدل پارادیمی گرند تئوری، اشاره به مجموعه عوامل تسهیل کننده‌ی بروز پدیده‌ی مورد بررسی دارد. این شرایط در واقع عاملی تسهیل بر بروز شرایط علی محسوب می‌شود. به عنوان مثال وجود دو مقوله‌ی فردی و فرهنگی، زمانی می‌تواند در بروز استیلاگرایی قدرت شریک حسابرسی نقش مؤثرتری را ایفا نماید که عامل شرایط زمینه‌ای (در این مطالعه بی اعتمادی اجتماعی) به اثربخشی منفی آن کمک نماید. در این مطالعه مقوله‌ی بی اعتمادی اجتماعی که عاملی برای پیشبرد ارزش‌های پیرون به درون حرفه حسابرسی می‌تواند تلقی شود، باعث عدم شکل گیری زمینه‌های هویت حرفه‌ای حسابرسی و انگیزه‌های تحریک شده در حسابرسان می‌گردد. به عنوان مثال ایری و همکاران (۱۳۹۸) با بسط تئوری کامیابی فراخود به حرفه حسابرسی به این موضوع اشاره می‌نمایند که فقدان ارزش‌های مشخص و قوام یافته اجتماعی و برآمده از انتظارات ذینفعان می‌تواند نشان دهنده‌ی سطح بی اعتمادی به حرفه حسابرسی تلقی شود. تحت وجود چنین زمینه‌ای، عملاً هویت حرفه‌ای نمی‌تواند عامل بازدارنده‌ای در تملک گرایی قدرت شریک حسابرسی محسوب گردد. به عنوان مثال یکی از مصاحبه‌شوندگان در این رابطه مطرح می‌کند:

« [...] این مسئله الزاماً در زمینه‌هایی مثل خود حرفه حسابرسی نمی‌تواند باشد بلکه باید با تگاهی فراگیرتر به زمینه‌های اجتماعی رجوع نمود تا دریافت که اساساً چرا ارزش‌های اجتماعی نمی‌تواند به هویت ادراک شده‌ی حسابرسان یا کلیه متصل‌یان حرفه‌ای در این عرصه کمک نماید. من فکر می‌کنم بخش مهمی از آن به نوع باورهای اجتماعی ذینفعان نسبت به رعایت حقوق شان در شرکت‌ها بر می‌گیرد که با اختلافات چند سال گذشته در بازار بورس این مسئله بیشتر تقویت شد، زیرا حتی حسابرسان مستقل نقش چنانی را نتوانستند در شفاف‌سازی و بیان چرایی بروز چنین اختلافاتی ایجاد کنند».

بنظر می‌رسد تحت چنین فضایی، حرفه حسابرسی بیش از آنکه مسیر خود را در ارزش‌های تخصصی و اجتماعی جستجو کند و حسابرسان را در این مسیر ترغیب نماید، بیشتر با چالش‌های قدرت گرایی شرکاء حسابرسی مواجه هستند. زدوبندهای پشت پرده باعث شده تا بازار حسابرسی از رقابت خارج شود و این مسئله نتواند به لحاظ منافع مادی با توجه به شرایط اقتصادی، عاملی برای انگیزه‌های حرفه‌ای حسابرسان باشد.

زیرا اولویت دادن به ارزش‌هایی به غیر از ارزش‌های مادی به ویژه در حرفه حسابرسی نیازمند وجود زمینه‌های توسعه یافته‌تری از ارزش‌های اجتماعی می‌باشد.

وقتی شرایط اقتصادی در تلاطم باشد، اکثر حرفه‌ها با چالش اولویت انگیزه‌های مادی بر انگیزه‌های درونی و ارزشی مواجه هستند. این مسئله تعهد و تناسب رقابت حرفه‌ای را تحت تأثیر قرار می‌دهد و باعث می‌شود تا شرکاء حسابرسی از طرق مختلفی در تلاش برای حفظ سهم بازار خود و یا دستیابی به سهم بیشتر بازار حسابرسی باشد. تحت این شرایط مشخص است که نمی‌توان انتظار داشت الزاماً شرکاء آنطوری عمل نمایند که انگیزه‌های رفتاری و تخصصی حسابرسان حفظ شود.

لذا با بروز دو محور عدم وجود زمینه‌های هویت حرفه‌ای حسابرسی و عدم وجود انگیزه‌های حرفه‌ای حسابرسی، شرایط زمینه‌ای استیلاگرایی قدرت شریک حسابرسی به گونه‌ای تقویت می‌شود تا شرکاء به دنبال ارزش‌هایی به غیر از آن دسته از ارزش‌های اجتماعی باشند که مورد تأکید آین رفتار حرفه‌ای بوده است. می‌توان معیارهای شناسایی شده در شرایط زمینه‌ای را با پژوهش‌های بزرگمهریان و یزدانیان (۱۴۰۰) و ایری و همکاران (۱۳۹۸) همسو تلقی نمود، چراکه مرور محتوایی متون پژوهش فوق، این مسئله را اذعان می‌نمایند که تحریک ارزش‌های اجتماعی عامل محركی برای پویایی حرفه حسابرسی تلقی می‌شود.

◀ شرایط مداخله گر

شرایط مداخله گر در گرند تئوری، مجموعه عواملی را شامل می‌شود که سبب تحریک بکارگیری استراتژی‌های الگوی پارادایمی در رابطه با پدیده مورد بررسی می‌گردد. در مورد پدیده استیلاگرایی قدرت شریک حسابرسی، معمولاً معیارهایی می‌تواند وجود داشته باشد که باعث کنترل این شیوه از اداره‌ی شرکاء حسابرسی گردد که در صورت فقدان آن می‌تواند به تقویت بیشتر آن منجر شود. عدم نظرات نهادی توسط سازمان‌های بالادستی و ناظر بر عملکردهای موسسه‌های حسابرسی همواره، جزء شرایطی تلقی می‌شوند که می‌تواند این پدیده را گسترش‌دهنده تر نماید. عدم وجود آموزش‌های حرفه‌ای سبک رهبری شرکاء حسابرسی اولین محور مؤثر در شرایط مداخله گر تلقی می‌شود که اشاره به عدم بسط کدهای رفتار رهبری در قالب آین نامه‌ها یا دستورالعمل‌ها دارد و می‌تواند به انحصار گرایی بیشتر آنان منجر شود.

«به عقیده‌ی بنده این مسئله، نوع رویکرد انتقادی به شیوه‌ی نظرارت بر عملکردهای شرکاء حسابرسی می‌تواند تلقی گردد که هیچ نهادی طرح و برنامه‌ای برای توسعه سبک رهبری معامل در حسابرسی ارائه نمی‌کند و این مسئله فضای بازنمایی را در اختیار شرکاء قرار می‌دهد تا آنطور که می‌خواهند، حسابرسان را مدیریت نمایند. بنظر لزوم توسعه‌ی کارهای اخلاقی از طریق آین رفتار حرفه‌ای در این زمینه می‌تواند تا به تقویت رویکردهای استراتژیک شرکاء حسابرسی در قالب برنامه‌های رهبری راهبردی کمک نماید».

از طرف دیگر، هیچ معیار منسجمی برای ارزیابی عملکرد شرکاء حسابرسی در سیاست‌ها و برنامه‌های نهادی، از جانب سازمان‌های بالادستی ارائه نشده است و غالب جهت‌گیری‌ها در این زمینه، ارزیابی‌های تخصصی و رقابتی موسسه‌های حسابرسی است که این مسئله باعث گردیده تا علیرغم وجود

آموزش‌هایی که غالباً باهدف توسعه‌ی کیفیت حسابرسی صورت می‌گیرد، خروجی اثربخشی در تعامل شریک با حسابرسان نداشته باشد.

«بینید نباید از این مسئله غافل شد که ریل‌گذاری‌های صورت گرفته در زمینه نظارت بر مؤسسه‌های حسابرسی، عموماً به صورت تک‌بعدی و باهدف رعایت استانداردها و آین رفتار حرفه‌ای ایجاد شده است که این مسئله نقش ارزیابی‌های کیفی و درونی مؤسسه‌های حسابرسی را نادیade می‌گیرد و حقوق حسابرسان به دلیل تحکم‌های رفتاری و یک طرفه‌ی شرکاء حسابرسی نقض می‌کند».

لذا تحت چنین شرایطی، رویکردهای راهبردی شریک در استفاده از قدرت و انحصاری کردن آن توسعه می‌یابد و زمینه برای راهبردهای تملک‌طلبانه‌ی استیلاگرایی قدرت بیشتر باز می‌شود. ظهور دو مولفه‌ی عدم وجود آموزش حرفه‌ای سبک رهبری شریک حسابرسی و عدم وجود ارزیابی‌های دوره‌ای شریک حسابرسی، در شناخت استیلاگرایی قدرت شریک حسابرسی به عنوان شرایط بیرون از ارتباط مؤثر شریک با حسابرس، می‌تواند قابل توجه باشد. موضوعی که با مرور پژوهش‌های دیگر می‌توان دریافت که چندان مورد توجه قرار نگرفته است.

◀ استراتژی‌ها

فرآیند استراتژی در مدل پارادایمی اشاره به شیوه‌های پیاده سازی پدیده مورد بررسی در قالب گرند دئوری دارد. این فرآیند در مدل اشتراوس و کوربین، در راستای یک مسئله پژوهشی، در واقع نشان دهنده‌ی بکارگیری رویه‌هایی است که باعث ایجاد پیامدها می‌شود. در این مطالعه استراتژی‌های استیلاگرایی قدرت شریک حسابرسی تمرکز بر دو راهبرد توسعه سرباز وفادار و راهبرد متوجهانه می‌باشد که شرکای حسابرسی از طریق آن در پی دستیابی به اهداف تملک‌طلبانه‌ای هستند تا تأمین کننده‌ی رویکردهای آنان باشد. در راهبرد توسعه سرباز وفادار که تعمیمی از استراتژی‌های منابع انسانی می‌باشد، شریک حسابرسی تلاش می‌کند تا با توسعه کارآیی و رهبری در هزینه‌ها، با صرف کمترین منابع به حداقل منافع دستیابد. معمولاً شریک حسابرسی با تعیین نسبت‌هایی مثل رسیدن به اهداف براساس بودجه بندی زمانی و تعداد حسابرسان از نظر هزینه با قراردادهای منعقد شده، ارزیابی می‌کند که تاچه اندازه به منافع مادی بالاتری می‌تواند دستیابد. لذا این راهبرد احتمالاً با روانی بیشتری را به حسابرسان وارد می‌کند. در این رابطه یکی از مصاحبه شوندگان بیان می‌کند:

«یکی از راههایی که شرکای حسابرسی از طریق آن استیلاگرایی قدرت را توسعه می‌دهند، کاهش حق النزحه حسابرسان است که معمولاً در پس زمینه راهبردهای رقابتی مؤسسه حسابرسی می‌تواند تأمین کننده‌ی منافع صرف شرکای حسابرسی باشد. یا اینکه تعداد حسابرسان را براساس نوع قراردادهای حسابرسی کاهش می‌دهد. لذا تمرکز بر چنین راه کارهایی می‌تواند نشان دهنده‌ی این مسئله باشد که شریک تلاش دارد تا بازده بالاتری را از عملکردهای حسابرسان بدست آورد که این مسئله باتوجه به وجود استرس کاری حسابرسی، نوعی استثمار آنان می‌باشد».

همچنین راهبرد متعهданه در رابطه با بسط استیلاگرایی قدرت شرکاء نوعی رویکرد پوششی برای ترغیب حسابرسان به ماندن در مؤسسه حسابرسی می‌باشد. در این راهبرد معمولاً شریک با ترویج ارزش‌های مثل خلاقیت و تعهد و یا فرهنگ ساختاری خود تلاش می‌نمایند تا اهداف مورد تأکید خود را دنبال نمایند. این راهبرد به شرکاء حسابرسی کمک می‌کند تا از طریق ارزیابی مداوم حسابرسان، باهدف ایجاد رقابت، شیوه‌ی پرداخت به آنان را صرفاً با کار بیشتر حسابرسان پاسخ دهند که این مسئله نیز می‌تواند مبنایی برای تملک طلبی آنان در این حرفه تلقی شود. لذا طبق دو مقوله اکتشاف شده در استراتژی استیلاگرایی قدرت شریک که شامل توسعه راهبرد سرباز وفادار و توسعه راهبرد متعهданه، شرکاء تلاش می‌کنند تا حسابرسان را به عنوان یک ابزار تخصصی حفظ نمایند تا منافع آنان تأمین شود. مرور پژوهش‌های گذشته نشان می‌دهد دو پژوهش سیدجوادی و همکاران (۱۳۹۹) و ولیان و همکاران (۱۳۹۷) به نقش استراتژی‌های منابع انسانی در حسابرسی توجه نموده اند و مضامین محوری شناسایی شده در استراتژی را می‌توان با آن تطبیق داد.

◀ پیامدها

آخرین بخش از مدل پارادایمی در رویکرد اشتراوس و کورین در فرآیند کدگذاری گرند تئوری، تعیین پیامدهای مدل می‌باشد. در این مطالعه دو مقوله‌ی نقش کیفیت کار و زندگی حرفه‌ای و نقض قابلیت‌های حسابرسی به عنوان ماحصل رویکرد استیلاگرایی قدرت شریک حسابرسی قابل تصور می‌باشد که می‌تواند به افزایش سرخوردگی‌های حرفه‌ای حسابرسان از منظر بروز تعارض و برهم خوردن تعادل اثربخشی حرفه حسابرسی منجر شود. یکی از منبعث‌ترین تعارض‌های شغلی در حسابرسان، نقطه‌ای است که نقش حسابرسان به درستی در کارکردهای عملکردهای تخصصی در مؤسسه حسابرسی توسط شرکاء تعریف نمی‌شود و باعث می‌گردد تا حسابرسان دچار فرسایش شغلی گردد. از طرف دیگر تعارض کار-خانواده در حرفه حسابرسی موضوعی است که پژوهش‌هایی زیادی همچون الیمپیا و ریچماواتی (۲۰۲۱)؛ امیرالدین (۲۰۱۸) و یوستینا و والرینا (۲۰۱۸) به آن اشاره نموده اند که می‌تواند به دلیل تنفس‌های شغلی انبوه در حرفه حسابرسی ایجاد شود. یکی از مصاحبه شوندگان در این رابطه مطرح می‌کند:

«وقتی حسابرسان در جو و ساختاری از تنفس‌های بین تنفسی و یا مسئولیت‌های پرفسنال کاری قرار می‌گیرند، به تدریج دچار فرسایش شغلی در مسائل دارای مسئولیتی به غیر از حسابرسی می‌شوند. به عنوان مثال قادر نخواهند بود تا نقش‌های اجتماعی یا نقش‌های خانوادگی را همچون گذشته اینجا نمایند. مشخص است نقش یک شریک و شیوه‌ی تعامل آن با حسابرسان، حتی فراتر از آن با خانواده هایشان می‌تواند در این رابطه بسیار متمرث مر باشد، زیرا به ایجاد تعادل حرفه‌ای برای حسابرسان منجر خواهد شد.».

از طرف دیگر برهم خوردن تعادل اثربخش در حسابرسی، ماحصل پیامدی دیگر استیلاگرایی قدرت شریک حسابرسی تلقی می‌شود که استرس‌های شغلی، منع کنترل بیرونی و بی ثباتی هیجانی را می‌توان برای این پیامد برشمرد. حسابرسان دارای استرس شغلی، قدرت استدلال و مواجه با شرایط بحرانی و پر تنفس حرفه

حسابرسی را نخواهند داشت و این مسئله به مرور کارکردهای آنان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. نظر یکی از مصاحبه شوندگان در این رابطه جالب توجه است:

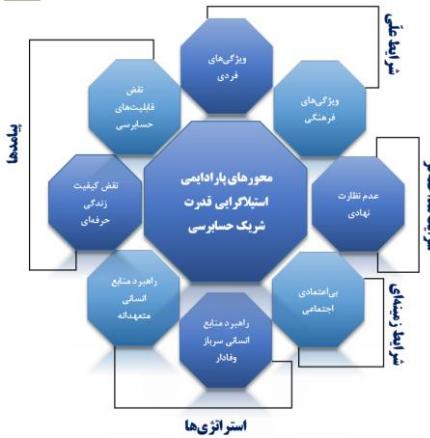
«یک حسابرس وقتی از قابلیت‌های لازم در کنترل روانشناختی برخوردار نباشد، عملاً اثربخشی لازم را نخواهد داشت و این موضوعی است که یک شریک آگاه می‌بایست از طریق کاهش تنش‌های درون مؤسسه‌ای آن را کنترل نماید و فضای لازم برای آزادی عمل حسابرسان را مهیا کند تا بتوانند به این‌ای نتش مؤثرتری در این بستر پردازند».

همانطور که مشخص است، مسئله‌ی کیفیت زندگی حرفه‌ای و قابلیت‌های حسابرسی دو بنای دارای ارتباط رفت و برگشتی بر کارکردهای حسابرسان می‌توانند تلقی شوند که شرکای حسابرسی اگر به دنبال تملک قدرت و استیلاگرایی آن برای منافع خود باشند، باعث کاهش اثربخشی و برهم خوردن تعادل حرفه‌ای حسابرسان خواهند شد. دو مقوله و مولفه‌ی شناسایی شده به عنوان پیامدهای استیلاگرایی قدرت شریک حسابرسی، در پژوهش‌هایی همچون غلامی‌فیله و همکاران (۱۴۰۱) و ولیان و همکاران (۱۳۹۸) به انجام مختلف مورد تأکید قرار گرفته‌اند تا نشان از تطبیق معیارهای ظهوری‌افته در رابطه با پدیده‌ی مورد بررسی این مطالعه باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف این مطالعه طراحی چارچوب استیلاگرایی قدرت شرکای حسابرسی می‌باشد که از طریق رویکرد گرند تئوری، پژوهش به دنبال شناسایی علل کلیدی مؤثر بر آمنانه گرایی شریک حسابرسی بود. در این مطالعه همانطور که فرآیندهای تحلیلی نشان داد، پژوهش از طریق ابعاد پارادایمی ۵ محور علی؛ زمینه‌ای؛ مداخله‌گر؛ استراتژی‌ها و پیامدها را در رابطه با استیلاگرایی قدرت شرکای حسابرسی مورد بررسی قرار داد.

شکل (۴) محورهای مدل پارادایمی استیلاگرایی قدرت شریک حسابرسی

در واقع استیلاگرایی قدرت شرکای حسابرسی گویایی این مسئله است که شیوه‌ی تعامل با حسابرسان به شدت می‌تواند تعارض آمیز و همراه با کاهش انگیزه‌های شغلی باشد. زیرا شرکای حسابرسی

براساس رویکرد استیلاگرایی قدرت تلاش می‌کنند تا با تسلط بر جزئی‌ترین امور حرفه‌ای در ساختارهای مؤسسه و به واسطه‌ی سبک رهبری دستوری (آمرانه) حسابرسان را کنترل نمایند و این مسئله می‌تواند ریشه در ویژگی‌های فردی یا حتی فرهنگی جوامع مثل وجود ریشه‌های ارباب رعیتی در گذشته، داشته باشد. به عنوان مثال ویژگی فردی شریک دارای استیلاگرایی قدرت، رویکردی از ماکیاولگرایی رفشاری را نشان می‌دهد که سبب می‌شود تا شرکاء حسابرسی به دنبال جاه طلبی خود، حقوق حسابرسان را تضییع نمایند که این مسئله نوعی تملک طلبی ساختاری در سبک رهبری دستوری به حساب می‌آید. از طرف دیگر پذیرش نقش ارزش‌های فرهنگی مربوط به جایگاه شرکاء حسابرسی توسط حسابرسان شاغل در مؤسسه حسابرسی، عامل دیگری در بروز استیلاگرایی قدرت است که یادآور شیوه‌های نمایش یک طرفه‌ی قدرت سالاری بالادست بر زیردستانی است که مجبور به پذیرش فاصله‌ی قدرت و تصمیم‌گیری فردگرایانه، می‌باشد که باعث می‌شود حسابرسان در مؤسسه‌های حسابرسی صرفاً نقش اطاعت کننده‌ی اوامر را داشته باشند. اما نمی‌توان الزاماً این مسئله را به فرد یا فرهنگ نسبت داد، بلکه ارزش‌های همچون اعتماد در بسترهای اجتماعی هستند که به ایجاد هویت حرفه‌ای در حسابرسی کمک می‌کنند و مانع از این می‌شوند تا حسابرسان به هر قیمتی با شرکاء تملک‌گرایی قدرت همکاری و تعامل داشته باشند. از طرف دیگر فقدان نظارت‌های نهادی مستمر بر رویکردهای شیوه‌ی رهبری شریک حسابرسی، چالشی است که حسابرسان در ساختارهای مؤسسه‌ی حسابرسی با آن مواجه می‌باشند. این عوامل به تحریک استفاده‌ی استیلاگرایی قدرت شرکای حسابرسی کمک می‌نمایند و آنان نیز از طریق راهبردهایی همچون سرباز وفادار و تمرکز بر راهبرد متعهدانه، تلاش می‌نمایند تا سطح دستیابی به کارایی را افزایش دهند. اگرچه دستیابی به عنوان یک مبنای نمی‌تواند به خودی خود در حرفه حسابرسی منفی ارزیابی شود، اما زمانیکه با شیوه‌ی رهبری استیلاگرایانه یا دستوری هم‌آمیز شود، می‌تواند به ایجاد شکاف انتظارات بین حسابرسان با شرکاء منجر شود و بستر برای افزایش فشار کاری بر حسابرسان را مهیا نماید. لذا تسلسل این فرآیندها باعث خواهد شد تا حسابرسان با چالش‌های عمیقی از جمله کاهش کیفیت زندگی کاری و از دست دادن اثربخشی قابلیت‌های حسابرسی مواجه باشند. مسئله‌ای که می‌تواند با برهم خوردن تعادل بین نقش‌های حرفه‌ای حسابرسان با سایر نقش‌های اجتماعی در قالب تعارض کار-خانواده خودنمایی کند و استرس و فرسایش شغلی بیشتری برای حسابرسان به همراه داشته باشد. به منظور تطبیق محورهای شناسایی با پژوهش‌های انجام شده نیز طبق جدول (۳) اقدام می‌شود.

جدول (۳) تطبیق محورهای شناسایی شده با پژوهش‌های مشابه

محورهای شناسایی شده	دستگاه
ویژگی های فردی	شرایط
ویژگی های فرهنگی	ملک
عدم نظارت های نهادی	شرایط مداخله
بی اعتمادی اجتماعی	زمینه ای
توسعه راهبرد سریاژ و قادر	استراتژی ها
توسعه راهبرد متعهدانه	
نقض کفالت زندگی حرفا های	
نقض قابلیت های حسابرسی	پیامدها

همانطور که مشاهده می شود، محورهای شناسایی شده به انحصار مختلف در پژوهش های مشابه نشان

دهنده ای اثرگذاری بر کارکردهای حرفا های حسابرسی می باشد که این مطالعه از طریق ارائه یک مدل پارادایمی تلاش نمود تا به آن انسجام بیشتری را بدهد و از طریق تطبیق با نتایج مشابه نسبت به اعتبار بخشیدن به محورهای شناسایی اقدام کند. لذا با توجه به نتایج ارائه شده پیشنهادهای زیر می تواند مورد توجه قرار گیرد.

باتوجه به اهمیت مطالعه حاضر به سیاستگذاران عرصه حسابرسی توصیه می شود تا در کنار استانداردهای حسابرسی، نسبت به تقویت هنجارگرایی رفتار شرکاء حسابرسی کد هایی در آین رفتار حرفا های اضافه و یا اصلاح شود تا بتواند نسبت به تقویت مکانیزم های اثربخش حرفة حسابرسی تو سط متصدیان آن اقدام نمود و از این طریق ارزش های اجتماعی قابل اعتماد تری به حرفة حسابرسی اضافه نمود. از طرف دیگر پیشنهاد می شود تا صنفی یا کانونی باهدف حمایت از حقوق حسابرسان ایجاد شود تا رویکردهای استیلاگرایانه قدرت شرکاء حسابرسی و حتی تبعیض های جنسیتی در مؤسسه های حسابرسی به میزان زیادی کاهش یابد. در نهایت نیز پیشنهاد می شود تا ارکان های سیاستگذار در حوزه حرفة حسابرسی، از طریق ایجاد رقابت برابر در سطح این بازار، مانع از بروز هژمونی انحصار گرایانه مؤسسه های حسابرسی، گردد که به دلیل دارابودن سهم بیشتر بازار حسابرسی، دست بالاتر را در تعامل با حسابرسان داشته باشند.

منابع

- آذرباهمان، علیرضا، کامیابی، یحیی، ملکیان، اسفندیار. (۱۴۰۰). هژمونی فرهنگ اخلاق حرفه‌ای در حسابرسی و ارزیابی پیامدهای آن، دو فصلنامه حسابداری ارزشی و رفتاری، ۱۲(۶): ۹۵-۵۷.
- ایری، اسحاق، ولیان، حسن، صفری‌گراییلی، مهدی. (۱۳۹۸). بررسی تأثیر کامیابی فراخود بر کیفیت اظهارنظر حسابرسان، حسابداری مالی، ۱۱(۴۴): ۶۳-۸۷.
- بامری، مرضیه، صفری‌گراییلی، مهدی، ولیان، حسن. (۱۳۹۸). بررسی تأثیر حمایت ادراک شده شریک حسابرس بر نگرش‌های مبتنی بر بی‌طرفی و شک در تردید حرفه‌ای و پیامدهای رفتاری حسابرس، دو فصلنامه حسابداری ارزشی و رفتاری، ۱۴(۸): ۱۲۹-۹۳.
- بزرگمهریان، شاهرخ، یزدانیان، نرگس. (۱۴۰۰). بررسی تأثیر کامیابی فراخود بر توسعه ارزش‌های اخلاقی حسابرسان، دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، ۱۰(۳۸): ۱۱۵-۱۲۷.
- سرحدی، حسن، عبدالی، محمدرضا، ایزی، رویا. (۱۳۹۹). ارائه الگویی تفسیری/ساختاری از مضامین قراردادهای روانکاوانه‌ی تعاملات فردی حسابرس با شرکاء، مطالعات رفتاری در مدیریت، ۱۱(۲۴): ۱-۱۷.
- سیدجوادی، سیدرضا، صفری، حسین، مشایخی، بیتا، تقی‌پور، فاطمه. (۱۳۹۹). انواع، سطوح و مراحل حسابرسی منابع انسانی: کاربست روش فراترکیب، دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، ۹(۳۵): ۱۳۵-۱۵۷.
- غلامی‌فتحیه، اشکان، مهرانی، کاوه، تحریری، آرش. (۱۴۰۱). بررسی تأثیر فشار زمانی، تعارض کار-خانواده و ابهام نقش بر رفتار کاهنده کیفیت حسابرسی با اثر میانجی استرس شغلی: تحلیلی از محیط حسابرسی ایران، مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۱۹(۷۶): ۶۵-۹۶.
- مرهیان‌حسینی، زهرا، لاری‌دشت‌بیاض، محمود. (۱۳۹۶). بررسی نقش فرسودگی شغلی در رابطه بین استرس و عملکرد شغلی حسابرسان، حسابداری سلامت، ۴(۱): ۵۷-۸۰.
- ملکی، دنیا، بنی‌مهد، بهمن، و کیلی فرد، حمیدرضا. (۱۴۰۱). رابطه میان سلطه اجتماعی و بی‌تفاوتی اخلاقی: شواهدی از حرفه حسابرسی، دو فصلنامه حسابداری ارزشی و رفتاری، ۷(۱۳): ۲۲۳-۲۰۰.
- مهدوی، غلامحسین، زمانی، رضا. (۱۴۰۰). تأثیر سبک‌های رهبری ملاحظات و ساختار بر رضایت شغلی حسابرسان: با توجه به نقش تعدیل کننده رده سازمانی، تحقیقات حسابداری و حسابرسی، ۵(۱۳): ۵-۲۲.
- موسوی‌کاشی، زهرا، و زاهدی‌قره‌بابا، داوود. (۱۳۹۵). رابطه بین سبک‌های رهبری و رضایت شغلی در حسابرسان شاغل در موسسات حسابرسی، دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، ۵(۲۰): ۱۰۳-۱۱۶.
- نورمحمدی، محمد، صفری‌گراییلی، مهدی. (۱۳۹۹). ارائه مدلی برای تبیین رابطه رهبری زهرآگین و هویت تیمی منسجم با تردید حرفه‌ای حسابرسان، دانش حسابرسی، ۲۰(۸۱): ۲۹-۴۳.
- ولیان، حسن، صفری‌گراییلی، مهدی، رضائی‌پیته‌نؤی، یاسر. (۱۳۹۸). واکاوی نقش تئوری‌های تعارض شغلی حسابرسان براساس تحلیل فراترکیب و فازی (مطالعه موردی: دیوان محاسبات کشور)، حسابداری دولتی، ۵(۲): ۴۷-۶۸.
- ولیان، حسن، عبدالی، محمدرضا، اروٹی، مهران. (۱۳۹۷). تعديل شکاف انتظارات حسابرسی براساس استراتژی‌های منابع انسانی از طریق رویکرد ثوری راف و ثوری خاکستری، حسابداری مدیریت، ۱۱(۳۹): ۱۱۵-۱۳۷.
- Amiruddin, A. (2019). Mediating effect of work stress on the influence of time pressure, work–family conflict and role ambiguity on audit quality reduction behavior, International Journal of Law and Management, 61(2): 434-454. <https://doi.org/10.1108/IJLMA-09-2017-0223>
- Azberahman A, Kamyabi Y, Malekiyan E. (2022). The Hegemony of the Culture of Professional Ethics in Auditing and Evaluating its Consequences. Journal of Value & Behavioral Accounting, 6(12): 57-95 (In Persian)

- Bameri M, Safari Gerayli M, Valiyan H. A Study of the Effect of the Audit Partner's Perceived Support on the Neutrality-Oriented and Skepticism-Based Approaches in Professional Skepticism and the Auditor's Behavioral Outcomes. *Journal of Value & Behavioral Accounting*, 4(8): 93-129 (In Persian)
- Belic, J., Miklosi, Z. (2020). Cosmopolitanism and unipolarity: the theory of hegemonic transition, Critical Review of International Social and Political Philosophy, <https://doi.org/10.1080/13698230.2020.1766815>
- Bozorgmehrian, Sh., Yazdanian, N. (1400). Investigating the effect of self-efficacy on the development of ethical values of auditors, *Accounting Knowledge and Management Audit*, 10(38): 115-127, (In Persian)
- Carp, M., Istrate, C. (2022). Audit Quality under Influences of Audit Firm and Auditee Characteristics: Evidence from the Romanian Regulated Market, *Sustainability*, 13(12): 69-94. <https://doi.org/10.3390/su13126924>
- Cavalcante, P. L. (2019). Trends in Public Administration after Hegemony of the New Public Management. *Revista Do Serviço Público*, 70(2): 195 - 218. <https://doi.org/10.21874/rsp.v70i2.3212>
- Cheng, Y., Haynes, C.M. and Yu, M.D. (2021). The effect of engagement partner workload on audit quality, *Managerial Auditing Journal*, <https://doi.org/10.1108/MAJ-04-2020-2635>
- Cianci, A. M., Houston, R. W., Monague, N. R., Vogel, R. (2017). Audit Partner Identification: Unintended Consequences on Audit Judgment, *AUDITING: A Journal of Practice & Theory*, 36(4): 135-149. <https://doi.org/10.2308/ajpt-51629>
- Frendy, D., and Takeda, F. (2023). Employing string similarity metrics of partners to estimate audit team continuity: determinant and its effects on audit outcomes and pricing, *Journal of Accounting Literature*, 45(2): 314-339. <https://doi.org/10.1108/JAL-02-2022-0026>
- Gholami Fatideh, A., mehrani, K., & Tahriri, A. (2023). The Effect of time pressure, work-family conflict and role ambiguity on audit quality reduction behavior with the Mediating effect of work stress: An Analysis of the Iranian Audit Environment. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 19(76): 65-96. (In Persian)
- Hegazy, M., El-Deeb, M.S., Hamdy, H.I. and Halim, Y.T. (2023). Effects of organizational climate, role clarity, turnover intention, and workplace burnout on audit quality and performance, *Journal of Accounting & Organizational Change*, <https://doi.org/10.1108/JAOC-12-2021-0192>
- Henwood, K. L. & Pigeon, N. R. (1992). Qualitative research and psychological theorizing. *British Journal of Psychology*, 83(1): 97-112.
- Hill, J, N, C. (2019). The evolution of authoritarian rule in Algeria: linkage versus organizational power, *Democratization*, 26(8): 1382-1398. <https://doi.org/10.1080/13510347.2019.1641694>
- Iri E, Valiyan H, Safari Gerayli M. (2020). Effectiveness of the Auditor's Opinion Quality of Pygmalion Effect, *Quarterly Financial Accounting*, 11(44): 63-87. (In Persian)
- Jonsen, K. and Jehn, K.A. (2009). Using triangulation to validate themes in qualitative studies, *Qualitative Research in Organizations and Management*, 4(2): 123-150. <https://doi.org/10.1108/17465640910978391>
- Lee, H. S., Nagy, A. L., Zimmerman, A. B. (2019). Audit Partner Assignments and Audit Quality in the United States. *The Accounting Review*, 94(2): 297-323. <https://doi.org/10.2308/accr-52218>
- Lee, H. S., Nagy, A. L., Zimmerman, A. B. (2018). Audit Partner Assignments and Audit Quality in the United States, *The Accounting Review*, 94(2): 297-323. <https://doi.org/10.2308/accr-52218>
- Mahdavi, G., & Zamani, R. (2021). The Impact of Leadership Style of Consideration and Structure on Auditors' Job Satisfaction in Regard with the Moderator Role of Organizational Position. *Accounting and Auditing Research*, 13(50): 5-22. (In Persian)
- Malaki D, Banimahd B, Vakilifard H. The Relationship Between Social Dominance and Moral Dis-Engagement: Evidence from the Auditing Profession. *Journal of Value & Behavioral Accounting*, 7(13): 200-223 (In Persian)
- Marvian Hosseini, Z., & Lariye Dashte Bayaz, M. (2015). Investigating the Role of Occupational Burnout on the Relationship between Stress and Job Performance of Auditors. *Journal of Health Accounting*, 4(1): 57-80. (In Persian)
- Mauritz, C., Nienhaus, M. & Oehler, C. (2023). The role of individual audit partners for narrative disclosures. *Review of Accounting Studies*, 28(2): 1-44. <https://doi.org/10.1007/s11142-021-09634-4>

- Mnif, Y., Cherif, I. (2022). Audit partner workload, gender and audit quality, Journal of Applied Accounting Research, 23(5): 1047-1070. <https://doi.org/10.1108/JAAR-08-2021-0219>
- Mousavi Kashi, Z. and Zahedi Qarababa, D. (2015). The relationship between leadership styles and job satisfaction in auditors working in audit institutions, Accounting Knowledge and Management Audit, 5(20): 103-116. (In Persian)
- Noormohammadi, M, Safrigraili, M. (2019). Presenting a model to explain the relationship between toxic leadership and cohesive team identity with auditors' professional doubt, Audit Knowledge, 20(81): 43-29. (In Persian)
- Olimpia, D., Rachmawati, R. (2021). The Effect of Work Family Conflict, Perceived Organizational Support, and Ego-Resiliency on Auditor Performance: The Mediating Role of Subjective Well-Being, Advances in Economics, Business and Management Research, 3(4): 41-48. <https://doi.org/10.2991/aebmr.k.211117.033>
- Pierce, B., Sweeney, B. (2004). Cost-quality conflict in audit firms: an empirical investigation, European Accounting Review, 13(3): 415-441. <https://doi.org/10.1080/0963818042000216794>
- Sarhady, H, Abdoli, M. R., Izi, R. (2019). Presenting an interpretative/structural model of the themes of psychoanalytic contracts of auditor's individual interactions with partners, Behavioral Studies in Management, 11(24): 1-17. (In Persian)
- Seyedjavadin, S. R., Safari, H., Meshaihki, B. and Taqipour, F. (2019). Types, levels and stages of human resources audit: application of metacombination method, accounting knowledge and management audit, 9(35): 135-157. (In Persian)
- Strauss, A.L., & Corbin, J. (1998). Basics of qualitative research: Grounded theory: Procedures and Technique. (2nd Edition); Sage, Newbury Park, London.
- Valian, Hassan, Abdoli, Mohammadreza, Eroi, Mehran. (2017). Adjusting the audit expectation gap based on human resource strategies through Ruff's theory and gray theory approach, Management Accounting, 11(39): 115-137. (In Persian)
- Valiyan, H., Safari Gerayli, M., & Rezaei Piteneoei, Y. (2019). An investigation into the role of auditors' job conflict theories based on methasynthesis and fuzzy approaches (A case study of Supreme Audit Court). Governmental Accounting, 5(2): 47-68. (In Persian)
- Yustina, A., & Valerina, T. (2018). Does Work-Family Conflict Affect the Auditor's Performance?: Examining the Mediating Roles of Emotional Exhaustion and Job Satisfaction. Gadjah Mada International Journal of Business, 20(1): 89-111. <http://dx.doi.org/10.22146/gamajb.26302>
- Zhang, J. (2015). From Market Despotism to Managerial Hegemony: The Rise of Indigenous Chinese Management. Management and Organization Review, 11(2): 205-210. <https://doi.org/10.1017/mor.2015.24>

Designing the Framework of Power Usurpation of Audit Partners: Identifying the Key Factors Affecting the Authoritarianism of Audit Partners

Abstract

One of the most important reasons for the gap in expectations in the auditing profession is the nature of the partner's use of power against the auditors, which usually leads to the professional frustration of the auditors due to the creation of a deep level of behavioral and structural dominance by the partners. The purpose of this research is the design of the framework of the authoritarianism of the audit partners' power is that through the ground theory approach, the research sought to identify the key causes affecting the authoritarianism of the audit partners. The methodology of this qualitative study is based on inductive philosophy. It is considered exploratory in terms of purpose and developmental in terms of result. The data collection tool was interview and the participants of this study were experts in accounting knowledge at the university level. Because the aim was to explore aspects of the nature of the phenomenon under investigation that had not been considered in any research in the past. In this study, the grounded theory process and the approach of Strauss and Corbin (1998) were taken into consideration to provide a paradigmatic model through three stages of coding. The results of 12 interviews in approximately 715 minutes, from the identification of 317 open codes, 46 themes; It has 14 components and 8 main categories. This is the result of the statement of the issue that the emergence of the power orientation of audit partners is the statement of the issue that the way of interaction with the auditors can be highly conflicting and accompanied by a decrease in job motivation. Because the audit partners, based on the approach of usurpation of power, try to control the auditors by dominating the most detailed professional affairs in the organization's structures, which can have negative consequences such as the disruption of the professional balance of the audit and the disruption of the balance of the professional effectiveness of the audit.

Keywords:Power Usurpation, Authoritarianism, Audit Partners